

6. Obecné příčiny duševních poruch a sebevražd

- typy sebevražd podle E. Durkheima, resp. podle síly sociální regulace a síly skupinové koheze (*Durkheim, É. - La Suicide 1897*)

	sociální integrace	sociální regulace
příliš silná	Altruistická	fatalistická
příliš slabá	Egoistická	anomická

1. **ANOMICKÁ SEBEVRAŽDA** - je způsobena přetrháním vazeb se společností, neschopností dovolat se práva a norem, které zajišťují chod společnosti (lidé mají pocit, že dříve jasná a závazná pravidla již neplatí a není možné dovolat se možnosti jejich vynucení, rozpadá se hodnotový a normativní systém a snižuje se tak koheze skupiny)
  2. **ALTRUISTICKÁ SEBEVRAŽDA** - identifikace se skupinou a koheze skupiny je příliš silná (jedinec má pocit, že blaho celé společnosti je víc, než jeho osobní blaho - sebeoběť pro skupinu)
  3. **EGOISTICKÁ SEBEVRAŽDA** - vyplývá z nedostatečné vazby mezi jedincem a společností, sebevrah již nenachází smysl života a více se nechce podílet na fungování společnosti
  4. **FATALISTICKÁ SEBEVRAŽDA** (jde o málo rozšířený typ sebevraždy páchaný otroky anebo velmi mladými manželi v důsledku nadměrného a pro nízký věk nepřirozeného omezování svobody v rámci manželství)
- motivy sebevraždy u jednotlivých věkových skupin mohou být následující:
    1. U **DĚTÍ** jsou nejčastějším motivem rodinné problémy, nemoc a tělesná vada, pracovní a školní problémy (především obava před špatnými známkami či šikana), erotické důvody
    2. **MLADISTVÍ** žijí poprvé daleko od domova, mají nové problémy, chtějí být nejlepšími studenty, jsou osamoceni, mají strach z navazování nových vztahů, jsou nerozhodní ve volbě kariéry.
    3. U **DOSPĚLÝCH OSOB** bývají nejčastějšími příčinami konflikty v povolání, ekonomické problémy a strach před trestem; ženskými motivy jsou mezilidské vztahy, přátelství, láska, manželství

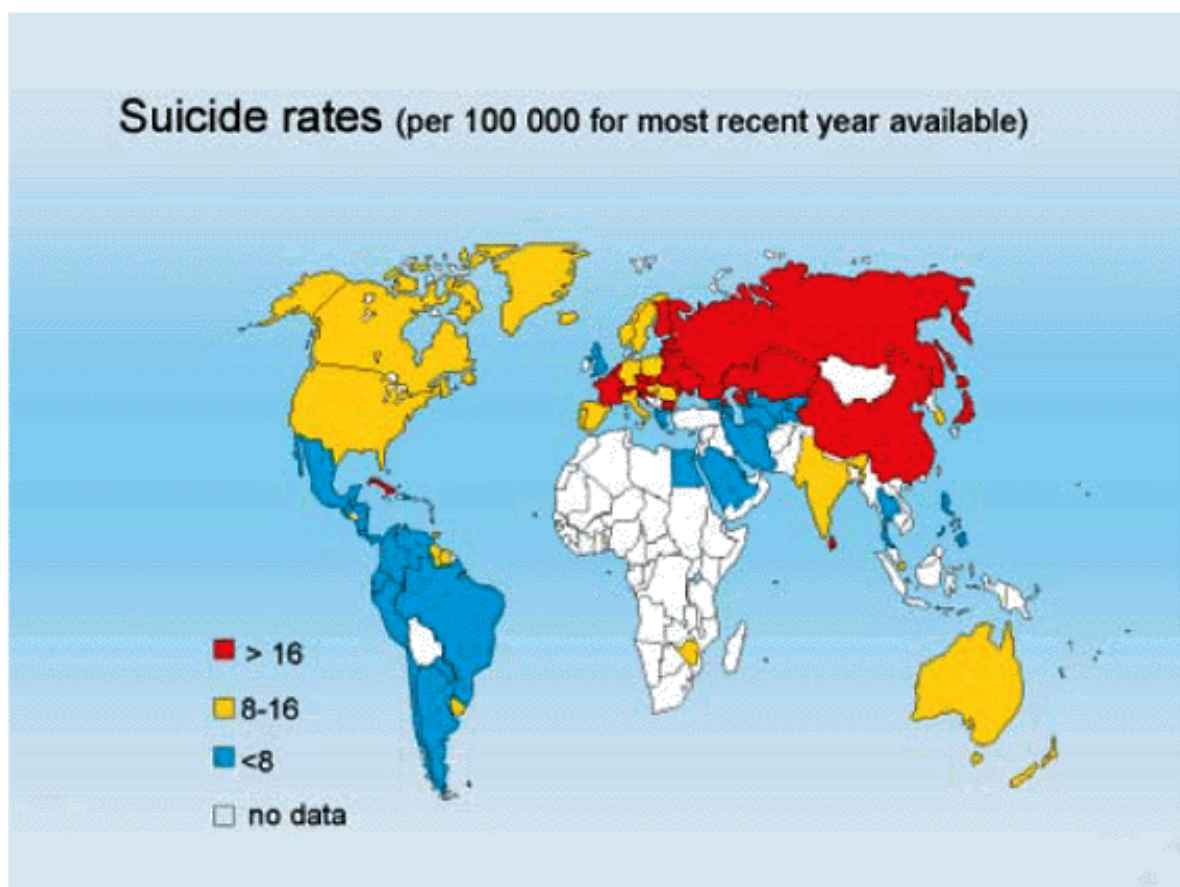
7. Závažnost výskytu duševních poruch a sebevražd

1. **ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD (ČSÚ)** – eviduje vývoj počtu sebevražd na základě listu Hlášení o úmrtí (rozlišuje sebevraždy podle pohlaví, věku, způsobu provedení, měsíců, dnů v týdnu, ve vybraných dnech a podle územního uspořádání)
2. **ÚSTAV ZDRAVOTNICKÝCH INFORMACÍ A STATISTIKY ČR (ÚZIS)** - zdravotnická statistika s názvem „Sebevraždy 2002“ (zaznamenává případy sebevražd hlášené příslušným psychiatrickým pracovištěm) – v případě duševních poruch ÚZIS eviduje:
  - Adresář zdravotnických zařízení v ČR
  - Zdravotnická ročenka České republiky
  - Dokument „Psychiatrická péče 2007“
3. **KAPESNÍ ROČENKA KRIMINALISTIKY (KRK)** - uvádí nejmenší počet sebevražd, evidence policie má k dispozici pouze případy, které jí byly nahlášeny

- počet sebevražd kolísá mezi jednotlivými zeměmi a lety - v Evropě se jejich výskyt pohybuje přibližně v rozmezí 15-20 na 100 000 obyvatel a často souvisí s depresí
  1. k zemím S VYSOKOU SEBEVRAŽEDNOSTÍ patří Maďarsko, Rakousko, skandinávské země a Švýcarsko - sebevražednost je obvykle vyšší než 25 osob na 100 000 obyvatel na rok
  2. k zemím S NÍZKOU SEBEVRAŽEDNOSTÍ patří Itálie, Irsko, Egypt a Španělsko - počet osob je nižší než 10 na 100 000 obyvatel
  3. v ČR se o sebevraždu pokusí pod 20 osob na 100 000 obyvatel (Hoeschel, 2002).

A world view of suicide

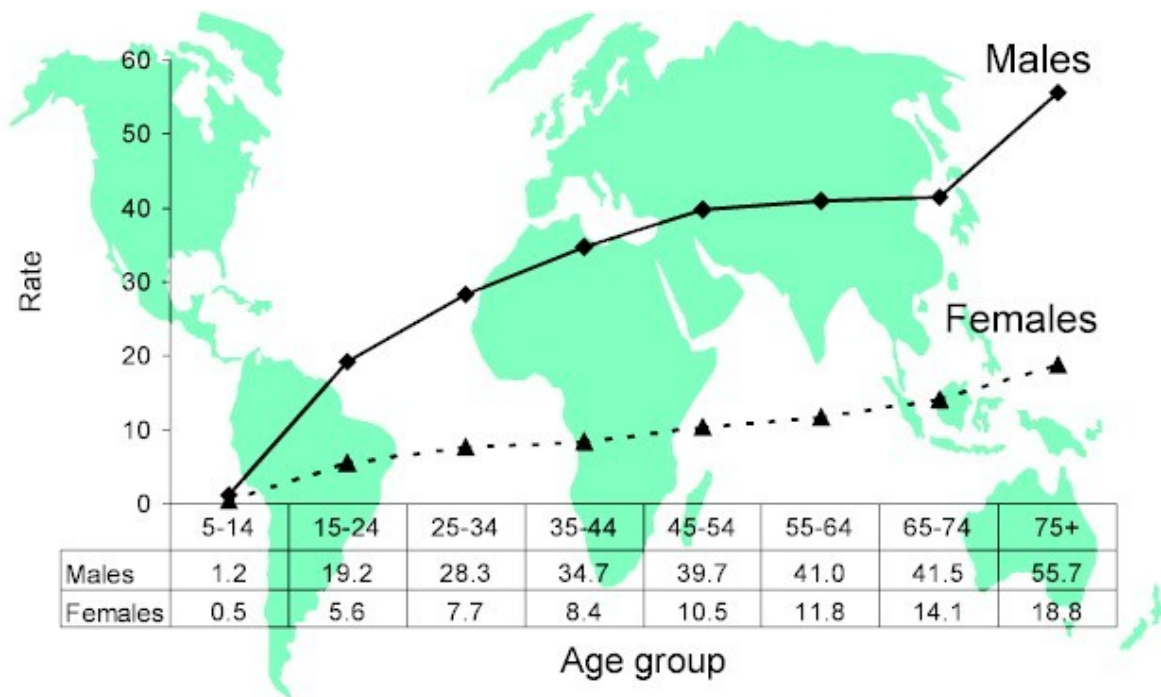

Source: WHO

Data on suicides from different countries and over different time periods must be compared carefully, says Dr José Bertolote, who is responsible for WHO's global initiative on suicide prevention. In the 1950s, just 21 countries reported to WHO; now more than 100 do, but there are still many gaps. In some countries, such as India, suicide is illegal and this is bound to affect the certification of deaths, possibly driving official figures downward.

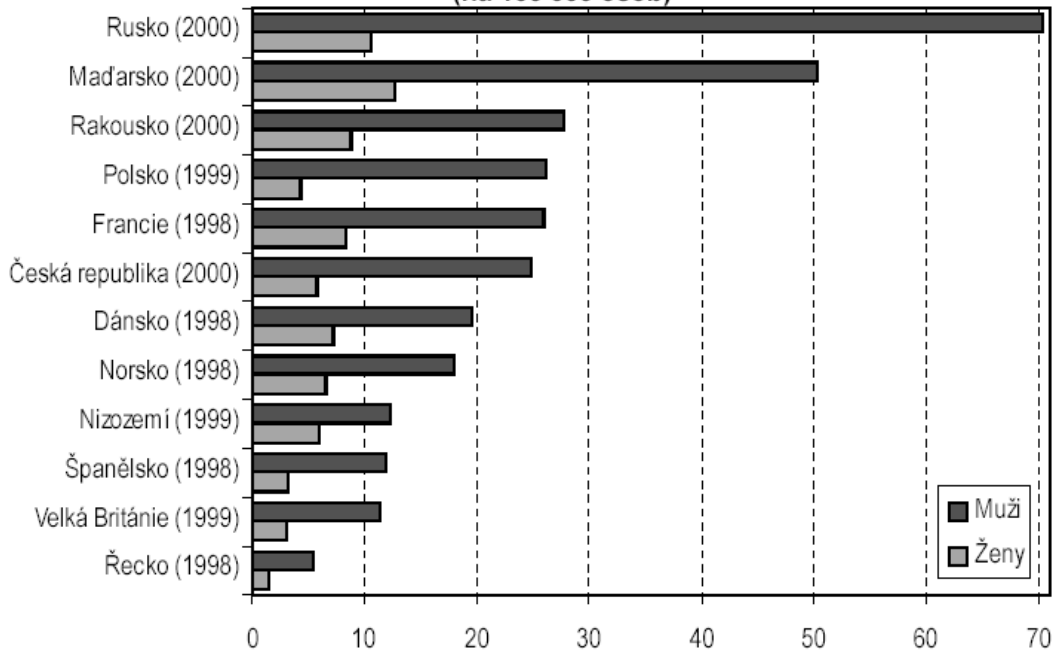
Equally, it is unwise, say researchers, to assume that general trends apply everywhere. Most countries report at least three times as many suicides in men as in women, but China — with the largest number of suicides anywhere — bucks that trend, with female suicides significantly outnumbering those of males. Nor are the trends uniform: overall suicide rates have stabilized or begun to fall since 1995 in some countries, including China and the Russian Federation. But in several countries, an apparently stable overall rate has disguised upward trends in one age-group or sex, compensated by a downward trend in another.

PB

World Health Organization, 2002

**Počet sebevražd ve vybraných evropských zemích
(na 100 000 osob)**

Zdroj: WHO

Struktura sebevražd podle motivu v roce 2001

